

ANBI-document Stichting Annemie en Helmuth Wolff, 1.1.2014

Inhoudsopgave

- Naam
- fiscaal nummer
- contactgegevens
- doelstelling
- beleidsplan
- bestuurssamenstelling en functies
- beloningsbeleid van degenen die het beleid bepalen
- beloningsbeleid van degenen die in dienst zijn
- beknopt verslag van de uitgeoefende activiteiten
- een tijdige financiële verantwoording

-
- **Naam:**
Stichting Annemie en Helmuth Wolff
  - **Fiscaal nummer:**
De stichting is niet BTW-plichtig en heeft derhalve geen fiscaal nummer
  - **Contactgegevens:**
Het postadres van de stichting is Cornelis van der Lindenstraat 11/1, 1071 TE Amsterdam.
Het e-mailadres van de stichting is info@stichtingwolff.nl
  - **Doelstelling:**
De Stichting Annemie en Helmuth Wolff stelt zich tot doel het werk van het fotografenechtpaar Annemie en Helmuth Wolff te ontsluiten, te beschrijven en voor een groter publiek toegankelijk te maken. De stichting beijvert zich om daarvoor geld in te zamelen om de collectie en de achtergrond ervan in beeld te brengen en te ordenen. Daar worden fondsen aangeboord.
  - **Beleidsplan:**
In 2001 ontdekte fotohistoricus Simon B. Kool bij het samenstellen van een tentoonstelling over 125 jaar Noordzeekanaal in het Gemeentearchief Amsterdam foto's van een zekere Annemie Wolff. Bij navraag bleek er weinig over deze fotografe bekend te zijn. Na speuren bij het Scheepvaartmuseum – waar het archief van opdrachtgever het Amsterdamse Havenbedrijf berust en waar een aantal originele naoorlogse afdrucken van Annemie's werk zijn bewaard - kwam hij op het spoor van de erfgename van Annemie, Monica Kaltenschnee. Zij bleek in het bezit van een goed bewaard negatievenarchief, documenten, boeken en camera's. Bovendien had zij Annemie Wolff zeer goed gekend en tot haar overlijden in 1994 verzorgd. Behalve van de fotografe Annemie Wolff-Koller was er ook een nalatenschap van Helmuth Wolff, architect en fotograaf, overleden op 15 mei 1940, die een grote belangstelling gehad had voor de technische kanten van de fotografie. Sindsdien is Kool bezig om aandacht te vragen voor het vergeten leven en werk van Annemie en Helmuth Wolff. De onderwerpen die het echtpaar Wolff voor en Annemie na de oorlog hebben gefotografeerd zijn van cultuurhistorisch en topografisch belang. Hun werk over de stad en de Amsterdamse haven is van hoge kwaliteit. Van meer dan een kwart eeuw

Amsterdam zijn nu opnieuw een groot aantal beelden beschikbaar. Annemie's foto's uit 1943 tonen een zeldzame reeks portretten uit een dramatische periode van Amsterdam Zuid. Onderzoek naar deze 1943-foto's en de gefotografeerden gebeurt vooral door Tamara Becker en An Huitzing, in nauwe samenwerking met Monica Kaltenschnee en Simon Kool. De circa 50.000 negatieven moeten nog geselecteerd en beschreven, een selectie gedigitaliseerd en sommige moeten worden gereinigd en geconserveerd. De zoektocht naar tijdgenoten heeft haast, getuigen worden nog steeds ontdekt maar de klok tikt door. De 4000 oorlogsnegatieven, door Annemie gemaakt in 1943 verdienen een gedegen beschrijving, naar nabestaanden wordt gezocht. De rol die Helmuth Wolff als architect heeft gespeeld in het München van de jaren twintig en dertig moet worden onderzocht, in die stad is hij vergeten maar zijn invloed is tot op de dag van vandaag aanwezig.

De stichting is bezig geld in te zamelen om de collectie en de achtergrond ervan in beeld te brengen en te ordenen. Daartoe moeten fondsen worden aangeboord. Verschillende instellingen steunen inmiddels dit onderzoek. Het Nederlands fotomuseum, het Joods Historisch Museum en het FOAM zijn in het resultaat geïnteresseerd. Er zijn internationaal contacten met musea voor tentoonstellingen. Het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten, het Amsterdams Fonds voor de Kunst, de Stichting Sem Presser Archief, het Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Holland, het Amsterdamsche Fonds, het V-fonds evenals een aantal particulieren verlenen steun. Deze bijdragen zijn nog niet toereikend om al het gewenste onderzoek te doen. Daarvoor is nog circa 10.000 euro nodig. Binnenkort zal de stichting op Voor de kunst.nl een poging doen om dit laatste bedrag via crowdfunding te verzamelen.

- **Bestuursamenstelling en functies:**

Voorzitter : Roel Santvoort

Penningmeester : Mattijs Kaak

Secretaris : An Huitzing

Lid : Nynke Grünfeld

- **Beloningsbeleid van degenen die het beleid bepalen:**

Het bestuur werkt onbezoldigd.

- **Beloningsbeleid van degenen die in dienst zijn:**

De stichting heeft geen mensen in dienst. Onderzoeker Simon B. Kool is zelfstandig ondernemer en werkt op declaratiebasis.

- **Beknopt verslag van de uitgevoerde activiteiten:**

- Toen de stichting Annemie en Helmuth Wolff in 2011 werd opgericht, was Simon B. Kool al 10 jaar bekend met de nalatenschap van het echtpaar Wolff. Hij had ook al fondsen aangeschreven, contact gehad met musea en uitgevers. Het is echter heel moeilijk om geld te verkrijgen voor onderzoek voorafgaand aan publicatie, terwijl zonder onderzoek het archief niet ontsloten kan worden. De stichting is in feite opgericht om Kool te helpen bij het noodzakelijke vooronderzoek en te zorgen dat er op zijn minst een tentoonstelling, een boek en eventueel een documentaire gemaakt zouden kunnen worden.
- De stichting heeft zich gericht op het benaderen van mensen voor een comité van aanbeveling, het inwinnen van adviezen en het steunen van Kool bij het benaderen van musea voor een tentoonstelling. Voorts heeft zij een website en facebookpagina opgezet en daarvoor een korte film laten maken. Vooral echter heeft zij zich gericht op het zoeken van fondsen en het doen van subsidieaanvragen. Niet alle werden positief

beantwoord, maar door de toegewezen subsidies werd het financiële doel van de stichting voor 5/6^e bereikt.

- Geld werd uitgegeven voor onderzoek door Simon B. Kool en zijn reizen naar archieven in München en Berlijn. Veel werk voor de stichting werd en wordt door derden gratis verricht zoals het maken en onderhouden van de website door Sander Tijink & Bob Olde Hampsink van Reality Web (nu Itmundi Internet) en het maken van de film “Lost in history” door Tinus Kramer en Evelien Schotsman. Digitalisering van de 1943-foto’s ten behoeve van het onderzoek gebeurt door Monica Kaltenschnee.
- Nu de stichting bijna drie jaar bestaat, is in elk geval het grootste deel van het beoogde onderzoeksgeld bijeen gebracht al is het onderzoek nog niet afgerond. Dit laatste mede omdat het weliswaar moeilijk is om na zoveel tijd nog zaken boven water te krijgen waarover altijd gezwegen is, terwijl tegelijkertijd uit hetgeen dat gevonden wordt wel steeds meer duidelijk wordt dat deze geschiedenis wel de moeite waard is. Zo is uit het naturalisatiedossier van Annemie Wolff haar verzetsverleden – lid van De verborgen camera en een groep die onderduikers van vervalste papieren, onderdak en eten voorzag – naar voren gekomen, waar vervolgens slechts heel moeizaam nadere informatie over te vinden is. Dat soort onderzoek kost echter wel veel tijd.
- Een onverwacht rijke bron van informatie, ook over het leven van Annemie Wolff, vormen de geschiedenissen achter de in 2008 ontdekte 100 fotorolletjes met kasboek uit 1943. In 2011 is het onderzoek gestart naar “wie wie is” en of er nabestaanden te vinden zijn die foto’s met zekerheid kunnen identificeren. Duidelijk is nu dat op de 100 rolletjes zo’n 400 mensen staan, van wie zo’n 200 van Joodse afkomst, van wie circa 100 de oorlog overleefd hebben. Contact met hun nabestaanden en zichzelf (de jongsten zijn in 2013 70 geworden) levert veel informatie over hun levens op en soms over de redenen waarom de foto’s in die levensgevaarlijke tijd gemaakt zijn. Ook voor hen is dit onderzoek heel bijzonder, zij krijgen foto’s waarvan ze het bestaan niet wisten, een deel van hun levensverhaal wordt aangevuld. In enkele gevallen zijn relaties tussen hen opnieuw gelegd, die door de geschiedenis verloren waren gegaan,. Zo vond één baby uit 1943 familie terug. Zonder de digitalisering van het Amsterdamse stadsarchief, het Centraal Bureau voor de Genealogie, de historische kranten van de Koninklijke Bibliotheek en zonder internet was dit onderzoek onmogelijk geweest.
- Simon B. Kool is tweemaal voor onderzoek in München geweest en eenmaal in Berlijn. In München bezocht hij het Historische Archiv der Technischen Universität München, het Bayerisches Hauptstaatsarchiv, het Jüdisches Museum München en het Stadtarchiv München. Ook bezocht hij met Friso Broeksma – lid van Comité van Aanbeveling - de gebouwen van architect Helmut Wolff. In Berlijn bezocht hij de Jüdische Friedhof am Weissensee, het Centrum Judaicum, het Landesarchiv Berlin, het Brandenburgisches Landeshauptarchiv in Potsdam en de Technische Universität Berlin. In Nederland bezocht hij het Nationaal Instituut voor Oorlogsdocumentatie, het Prentenkabinet Leiden, het Nationaal Archief, het archief van het Scheepvaartmuseum, het Nationaal Fotomuseum in Rotterdam, het Spaarnestadarchief, het Stadsarchief Hilversum en het Stadsarchief Amsterdam.
- Er wordt een documentaire over het leven van Annemie Wolff gemaakt door Selfmade Films, met Rudi Boon als regisseur, in opdracht van de Joodse Omroep. Uitzending is voorzien in januari 2015.

- **Een financiële verantwoording**

Het financieel jaarverslag 2012 is afzonderlijk op de website beschikbaar.